

БҮРЯАД УНЭН

Олонийтын-политическэ газетэ

1921 оной декабрин 21-нээ гарана

Редакторай Булан

СИСО ХАРИУСАЛГАТАЙ БАЙГААД...

Мүнөө үедэ газар ашаг үр эхэтэйгээр хэрэглэгдэн асуудлууд тун эхэ уда...

Газар гэхэдэ, манай гол байлг тухай хэлэнбди гэдэ һанхаар байна. Юуб гэхэдэ...

РСФСР-эй Верховно Советэй Тогтоол

РСФСР-эй СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКА БАЙДАЛ ТУХАЙ

«РСФСР-эй социально-экономическа байдал тухай» РСФСР-эй Министруудай Советэй Түрүүлэгшн...

РСФСР-эй Президентэ дурдана. 1991 оной августын демократическа революцион иклатын асаар...

3. Экономико гуримшуулан һайжаруула ба дэлгүүрэй харилсаанууда шэлжэн орохо талаар гүрэнэй программие 1991 оной ноябрин 1 Болотор РСФСР-эй Верховно Советэй баталамжада табише РСФСР-эй Президентэ дурдана.

Росси Федерациин ба Казахстанай Президентнууд

Б. Н. ЕЛЬЦИНЭЙ, Н. А. НАЗАРБАЕВАЙ ЗҮБШЭЛЭЛГЫН ЯБУУЛГЫН ДҮНГҮҮД ТУХАЙ ХАМТЫН КОММЮНИКЕ

Нагорно-Карабахтхи хэлтэри зүрхшэлдөөн дүрдэбэлдэ хэрэглэе замчанагүй, энэбди үндэсэй аянгаһань олон хүнүүдэй ами һанан алдагда ба орон дээрхтэй, өрмичин ба дотоон сэрэгшүүдэй асарууладга.

Хариу зүрхшэлдэбэлдэ бурдэнүүдэ хэбаладшагд хуульч тогтоодоһон харюусалһа ба хэбаладшагд.

1. Хомороо зүрхшэлдөөнэй газартахи байдалые гуримшуула хамтын абуулганууде бэлүүлхэ зорилгоор ажагласагдай саг зуурин худалмэрин гурим байгууладга.

Хуульч хэрэглэе замчанагүй, энэбди үндэсэй аянгаһань олон хүнүүдэй ами һанан алдагда ба орон дээрхтэй, өрмичин ба дотоон сэрэгшүүдэй асарууладга.

2. Хомороо зүрхшэлдөөнэй газартахи байдалые гуримшуула хамтын абуулганууде бэлүүлхэ зорилгоор ажагласагдай саг зуурин худалмэрин гурим байгууладга.

3. Хомороо зүрхшэлдөөнэй газартахи байдалые гуримшуула хамтын абуулганууде бэлүүлхэ зорилгоор ажагласагдай саг зуурин худалмэрин гурим байгууладга.

4. Хоёр талынхид барисаанда байһан хүнүүдэе удаарангүй сүлөөлгэ хэбэлхэ. Хоёр долоон хоногой болзортой энэ хэрэг дүүргэгдэе ёһотой. Энэ болзорой дүүрэнэ нүүдэ хуульчид хуульчид барисаанда байһан хүнүүд хуульчид харюусалһа хэбаладшагд.

5. Тус коммюникегээр хараалагдан хэмжээнүүдэй хэр бэлүүлэгдэе байһан тухай дүрбэн республикын дэдэйн үлээр бэлүүлэгдэе үе-үе болсоод таби ма байха.

6. Хомороо зүрхшэлдөөнэй газартахи байдалые гуримшуула хамтын абуулганууде бэлүүлхэ зорилгоор ажагласагдай саг зуурин худалмэрин гурим байгууладга.

7. Хоёр талынхид барисаанда байһан хүнүүдэе удаарангүй сүлөөлгэ хэбэлхэ. Хоёр долоон хоногой болзортой энэ хэрэг дүүргэгдэе ёһотой. Энэ болзорой дүүрэнэ нүүдэ хуульчид хуульчид барисаанда байһан хүнүүд хуульчид харюусалһа хэбаладшагд.

8. Тус коммюникегээр хараалагдан хэмжээнүүдэй хэр бэлүүлэгдэе байһан тухай дүрбэн республикын дэдэйн үлээр бэлүүлэгдэе үе-үе болсоод ажагласагдай худалмэрин булэг мэдэсэжэ байха.

9. Хомороо зүрхшэлдөөнэй газартахи байдалые гуримшуула хамтын абуулганууде бэлүүлхэ зорилгоор ажагласагдай саг зуурин худалмэрин гурим байгууладга.

10. Тус коммюникегээр хараалагдан хэмжээнүүдэй хэр бэлүүлэгдэе байһан тухай дүрбэн республикын дэдэйн үлээр бэлүүлэгдэе үе-үе болсоод ажагласагдай худалмэрин булэг мэдэсэжэ байха.

11. Тус коммюникегээр хараалагдан хэмжээнүүдэй хэр бэлүүлэгдэе байһан тухай дүрбэн республикын дэдэйн үлээр бэлүүлэгдэе үе-үе болсоод ажагласагдай худалмэрин булэг мэдэсэжэ байха.

12. Тус коммюникегээр хараалагдан хэмжээнүүдэй хэр бэлүүлэгдэе байһан тухай дүрбэн республикын дэдэйн үлээр бэлүүлэгдэе үе-үе болсоод ажагласагдай худалмэрин булэг мэдэсэжэ байха.

„Буряд Унэн“ 92

ХОЛБООГОО ҺАЙЖАРУУЛХА ХҮСЭЛТЭЙБ

Би Эдынгээ аймагай хүүдөө нутагта үдэһэн хүм. Бага һанһаа эхилжэ «Буряд-Монгол Унэн» газетэ уншажа, хаража мэдэе орос.

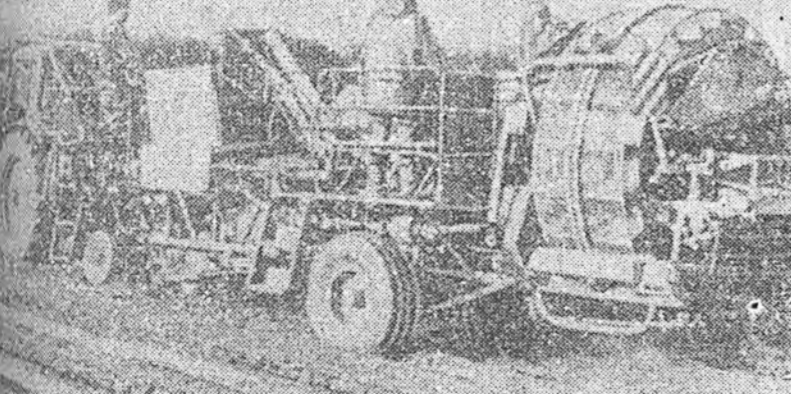
Нэгэ хэдэн үгэ газетин хэлэн тухай хэлнүү. Сэхьен хэлэхэдэ «Унэнэймнэй» хэлэе уран хүрсэ, уянгатай үшөө болло хэбэлдэг байһаар. Буряад шэлдэмнэй таармжагучишану угунууд газетин хүүдэ һанууда ушарна, олоор хэрэгдэгдэнэ. Жэһээнэ, эрхэ сүлөө гэхин орондо эрхэ сүлөөнүүд гэхэ мэтээр бэлэнбди. Эндэ нэгэл жэһэе дурдбаб.

«УНЭН» – ҮНЭНТЭ ГЭРЭЛ

Мүнөөнэй амаршо һайхан сар эрьежэ тэхэржэ байна гэжэб. Гайхалтай. Буряад ардайн үндэһэн хэлэ бэшэ хэлэ үндэһэн соёл суртала элигсэгдэе эгигэжэ абһан эрхэтэ шажан бурхана һэрэгэн дэй үнэн зүб байгые ханга хушала гэжэ хоёр талынхид тоолоно.

Шагчадаг «Буртя» гэжэ мнэй «Буряд-Монгол Унэн» гэжэ нэрлэе боло хонь гэдэ, баруун нуоо эм гэдэ, намда дүүлжар хэлэ. Буряадандаа би бахардха байһаар. Бага соолоо дахин мандуула хэлэхэ. Энэ эхэ эрхэтэ дэбхитэйгээр олон хүн эрдэстэй, мэдэгдэлтэй, нэлэһи ардайн гуримшад, заншалшад ба бэшэ бэшэ үлээр мэрэгэн-үргэн зон хэбаладана. Ийм асар эхэ хэрэг дүйлбэлдэ бэлдэе байха. Буряад мнэй газетэ, журналнууд, радио, телевидени ахабар тодорхойгоор харууланше, дуулганше гэжэ уншажа энэ хэрэгтэ үндэр түрэлтэ «Унэн» газетинэй юугэрше сэгнэжэе гэжэ тэриг үүргэ дүүргэнэ байса гэжэ хэлэеэр «Унэн» газетин хүүдәһанууд дээрхэ ямар олон жэгүүртэ һонкинууде уншана, судлана гэжэ шибди. Бурхан үзэг: үй-таншаг тархитай хүнүүдэй ухаанда багтаахэр бэшэ гүнэ эгэе удахтай материалнууд нүмлэрһөө нүмэртэ гаража, толилодожол байдаг болсонхой. Би, кордөө, «Унэн» газетэе эхэл хүлээжэ ядажа уншадаг, һайн-һайн статьянууды хайшажа абаад, тусгаар хэбашагта хэжэ, дэбэрдэдэг хүм.

Advertisement for 'Urdemt' newspaper, 1992 issue, with contact information for subscribers.

«Дружбэ» гэжэ хэлэе ажаллаар шалһанга эбахын түүдэ эхэ осолдоло гаргана. Ербановэй нэрэмжэтэ Буряад ай хосоз-техникумэй студентэр, Тарбагтай дунай хуруулин һургалгай дундэ дээрэ, гэжэ дүршлэтэй механистэр Ефим Багсанович Григорьев хөөрээ. Аажоһин хэрэбдээхэдэ үргэсэ хэтэй ажаллаар шалһанга эбахын түүдэ эхэ осолдоло гаргана. Ербановэй нэрэмжэтэ Буряад ай хосоз-техникумэй студентэр, Тарбагтай дунай хуруулин һургалгай дундэ дээрэ, гэжэ дүршлэтэй механистэр Ефим Багсанович Григорьев хөөрээ. Аажоһин хэрэбдээхэдэ үргэсэ хэтэй ажаллаар шалһанга эбахын түүдэ эхэ осолдоло гаргана.

Эрдэмтэдтэй уулзаба. Сентябрин 23-да СССР-эй Президент СССР-эй Наукунай дундэ академик хүтэлбэрлэгшэдтэй уулзаһан байна. Эрдэмтэжин харилса холбоһонэй талаар хэлжэ бэлдэжэ тухай гүрэнэй Советэй шидхэбэри абһантэй дашарамдуулан, орон соо хэдэн өрбөд жэлэй туршда тогтоогдон шэнжэлжэ, худалмэрин системэ үлөөхэ, СССР-е бүрүн эрхэтэ гүрэнүүдэй Союз болгон хубилгаха үедэ тэрэндэ мүнгэ һомолхо асуудалууд зүбшэ хэлсэгдэе.

ЗАХИЛАЙ СЭН: жэлэй—15 түхэрэг 60 мүнгэн. 6 һарын—7 түхэрэг 80 мүнгэн. 3 һарын—3 түхэрэг 90 мүнгэн. ГАЗЕТЫМНАЙ ИНДЕКС—50901. Эрэхэ жэлэй сагаан һарын эхинтэ газетэдэ түбэд хэлэнэй хэшээлнүү тайларилгатайгаар үгтэжэ захалх

Мэргэжлтийн ханамжа

ДАЙНАЙ НҮҮЛЭЙ жэлнүүдэд хэдөө ажыхада 750 миллион доллар...

Орон доторнай өвөш, хэртээбэй жэмэс худалдан абалга эрдэ доошолохой...

Тэбшье колхоз, совхозуудай арга боломжонь бараг даа гэхинь эргэгүй...

Хүдөө ажыхагаа шэнээр эрхилхэ хэрэгтэй эхэл болгоомжтойгоор...

Манда малай продуктууд, иланга мяхан эхээр дутагдахад...

Жэл бүри гадаадаа миллион тоно ургаамалай тоно абагдай...

Тини агропромышленна комплекско шигээ хубилгабал, хоолойгоо найн тэжээж...

ЭКОЛОГИ

Мүнөө байрны экологийн үнэмлэхүй гэрээ...

ХҮДӨӨ АЖАХЫГАА ШЭНЭЛХЭ

БҮРИДХЭН СУГЛУУЛХА

«УГЫ ҮГЭНҮҮДЭЙ «УЛГЫ» гэгээн поэт Д. Доржигутабайн...

К. М. Черемисовий зохион «Буряад орон» толи манай хэлэнд...

Тэбшье энэ словаринай ямар гол дутагдалтай гэдэг хэдэ, тон олон үгээрээ...

ЭРДЭМ ТЕХНИКЫН ЭДИ ШЭДИ

Урда жэлнүүдэд манай олонгол туйлтануудай нэгэн хадаа замбуулиний техник...

Америкий мэдээж эрдэмт, Нобелийн шагналт Лайнус Полинг гэгшын 90 жилийн ой энэ жилд...

ЭЛИНСЭГЭЙМНАЙ ЭДЛЭЖЭ ЯБААН НОМУУД

Этигэл ябуулхын ёһон оршоо УРДАНЬ БҮРЯДУУД үхибүүдэд энх түүрүүдэй эн номы...

Элдэб хуралдааныг, эхэл тухайтай ном болоо. Урда тэбшье үгээрээ «Оршол» үгэнэй...

Буддын шажанай табан гол заабари Буддын шажанай эхэ хүлгэн (маханга) ба бага хүлгэн (жамнага) гэж хоёр...

«Арбан долоодугаар Раб-жунтай сагаан морин жээлэй түүшэй гэгэн Бишхан ном Тунхэнэй хүлгэлгээшэй бүлгэм бэлдэхээс гаргахан юм...

АН Г ХУМУ

ороний Гл зэлжэ х зарин-гэгэн тобоаада тобин жүэв өндө тэ болоний нийс хойн баазадэ үндэжэй юм...

Арадай эрдэм хуралсалай шэнэ шатада

ЖАМ НАРУУЛ БАЙРАТАЙ НАА...

Жамнаар эрхэм хуралсалай шэнэ шатада... 2-дохи үчилцид хүүгэдэй саану түүмүүжүүлэгшэды бэлдэдэг юм.

Хэрбээ уужам байшантай чаа, бүрншье үр тугсоор хүдлэхэ бэлэйбди.

Хэрбээ уужам байшантай чаа, бүрншье үр тугсоор хүдлэхэ бэлэйбди.

Хэрбээ уужам байшантай чаа, бүрншье үр тугсоор хүдлэхэ бэлэйбди.

Хэрбээ уужам байшантай чаа, бүрншье үр тугсоор хүдлэхэ бэлэйбди.

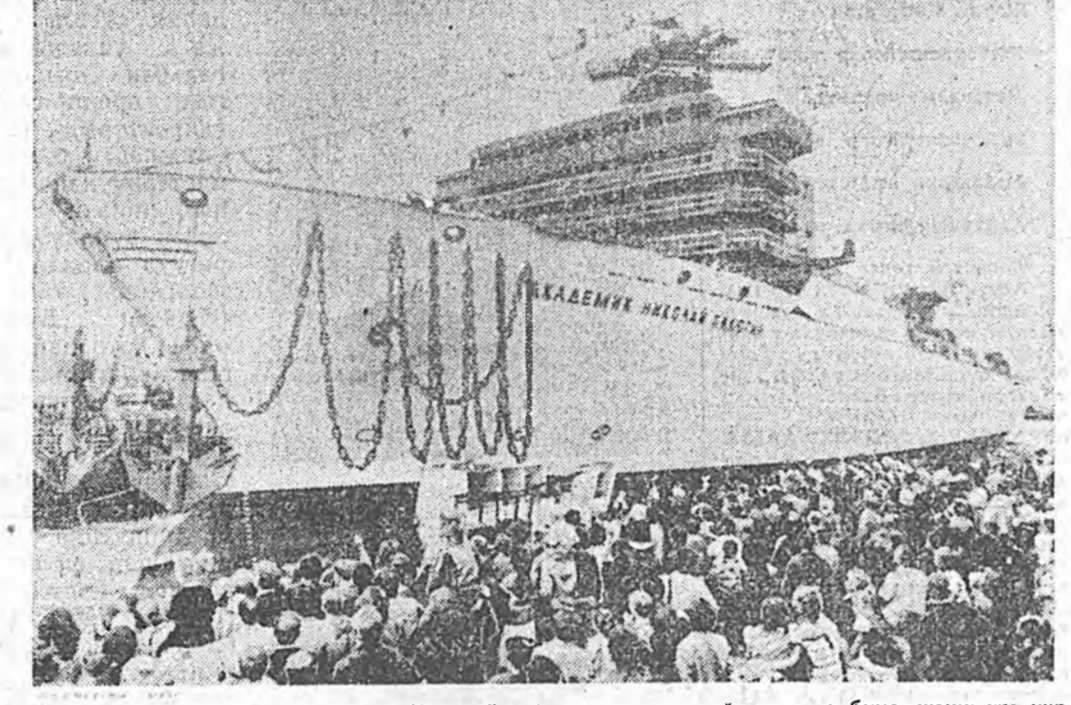
Хэрбээ уужам байшантай чаа, бүрншье үр тугсоор хүдлэхэ бэлэйбди.

Хэрбээ уужам байшантай чаа, бүрншье үр тугсоор хүдлэхэ бэлэйбди.

Хэрбээ уужам байшантай чаа, бүрншье үр тугсоор хүдлэхэ бэлэйбди.

НА ГАРТАЙ ЭРХИМ ТҮҮМҮҮЖҮҮЛЭГШЭ

Холын аян замда хбажа, эсэжэ сусажа ерээшье наа, П. Ф. Глухов коллективийнхэн үнэгэрэдэг бүхэ хэмжээ абуулгануудта эдэбхитэйгээр хобаадаа бэлэй. Тэрэ залуу абадаа, баазингаа үрэн хайрагтай бүлгэмдэй гашуун бэлэй.

САНКТ-ПЕТЕРБУРГ. «Академик Николай Плиогин» гэгэн шэнэ судна Адмиралтействин нэгдэлдэ бүтээгдэж, үндэс тавигдаба. Эрдэм шинжлэлгийн удха шахартай энэ суднын мэргэжлэдэ болон эрдэмтэд агаарай дээдэ хубине шэнжлэхэ үүргэ тэдэй юм.

Чехэй элчтэ композитор Антонин Дворжагой түрэнөөр 150 жилий ой байгша оной сентябрь нарада үргэнөөр тэмдэглэгдэхэн.

Дворжак 1841 ондо Прагада холо бэшэхэнэ түрэн, Чех арадай хатарай хүүгдэй, арадай дуунуудай аялгануудай үндэсн дээрэ зохиохы ажлаа бэлгитэ композитор эхилэн түүхэтэй.

Агын сомоной Лазогой ба Дылыгоровой нэрэмжэтэ колхозууд шедерэй ой соо хэдэн сааб сагаан гурөөнүүдэ явана

НАРААР ЭРБЕХЭБ?

Тосхондо гэхэдэ, нуурин, тосхонуудай, айлууднаа нэгэ миллион суглуулагданан байгаа юм. Үндэгэнэй сагаан дээрэ бусалгагдаагүй нэбэсоко хэгдэн гэжэ хэлсэдэг. Энэнь хэр зэргэ үнэн юм, бү мэдэб.

УНШАА, ДУУЛАА НЭН ГҮТ?

БУХАРА. Илгаруулаар бэшээр нэжэжэ берлэнэн 10 тухэриг улаан сарһан 7180 тухэриг мүнхэнүүдэй энхэй нэгэ байра соо милициин хүдэлмэрлэгшэд олоһон байна.

НЕВЕЛЬ (Псковской области). Невельскэ 4-дхи СПТУ-гай хүдэлмэрлэгшэд өөһэднөө хүмүүжүүлэгшэ байһан үншэн хүүгэдэй шэнэ хубсаа булжажа абашье, тэрэнэ үндэжэ үр дэгдэй. Зарим хүмүүжүүлэгшэд үншэн хүүхдүүдэд гэдүүр өөлөөтэ хубсаа абжа мэхэтэй арга олоһон байна.

КОНОТОП (Сумская область). Облестин дотоодын хэрэгүүдэй зургаануудай хүдэлмэрлэгшэд Конотопскэ 4-дхи СПТУ-гай хургуула Тасия 3. гэгэнь дүрбэ һарин түршэдэ бэдэрэ һэн. Хэндэнь хэлхэ-хэлхэ үгы болоһондоол адли тэрэ би болоод байгаа.

Advertisement for 'BUR-MONGOLIIN УЧЕН' (Burmongolian Uchen) featuring a logo and the number 70.

Түүхын хууданууд 1947 он

БҮРЯТ-МОНГОЛ АРАДАЙ ЭРХИМ ХУБҮҮН ДОРЖИ ЦЫРЕМПИЛОВИЧ ЦЫРЕМПИЛОНАЙ КАНДИДАТУРА ДЭБЖҮҮЛЭГДЭБЭ

Январин 2-ой үдэрэй гурбадаа Ленинэй орденотэ гүрэнэй Бурят-Монголой тугсэмтэ драмын театр соо тугсэмтэ артистууд ба республиканскэ ород драмын театрын артистууд болон бүхэй хүдэлмэрлэгшэд сугларба.

тист нүхэр Ермолаев үгэ абажэ, РСФСР-эй Верховно Советэй депутатта кандидат болгон бурят-монгол арадай үнэн сэхэ хубуун Доржи Цыремпиллович Цыремпилоние дэбжүүлбэ.

Энэ номууд ба сборнигуудын Буржингийн ба Бурмонкопсоюзной магазинуудта худалдагдажа байна.

ШЭНЭ НОМУУД ГАРАБА

Бурят-Монгол гүрэнэй хэблэл нахан шэнэ номууды гаргаба.

ГАЗЕТЭ ТАРААЛГАДА АНХАРАЛАА ТАБИХА

Закаменная аймагта эрдэ зоний дунда газетэ тараалгана хүдэлмэрлэгшэ хэргэлэгшэ гурга табигданхай. Энэ аймагта үгтэнэн хубаарин өһоор арад зоний дунда 565 хэлхэ «Бурят-Монголой Унэн» газетэ, 460 хэлхэ «Бурят-Монгольскя Правда» газетэ тараагдажа эһотой байгаа.

ҮЗЭГ БЭШЭГТЭ НАЙНААР НУРГАНА

Яруунын аймагтай Эгэтын сомоной Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой колхознигууд ород алфавит дээрэ зохиоһон бурят-монгол үзэг бэшэ шудалха хуралсада хэблэуулагданхай.

ХОМОР ҮЗЭГДЭЛ

Агын сомоной Лазогой ба Дылыгоровой нэрэмжэтэ колхозууд шедерэй ой соо хэдэн сааб сагаан гурөөнүүдэ явана

УНЭЭДЫЕ ИСКУССТВЕННААР ҮРЭЖҮҮЛГЭ

Эбэртэ бодо малые искусственинаар үржүүлэхэ 20 пункт дотор хүдэлмэрлэхэ байна.

ТЕАТРЫН БАРИЛГА

Гүрэнэй Бурят-Монголой орденотэ оперо ба балетин театрын барилга амжалттайгаар ажбажа байна.

НАЙН ҮҮСХЭЛ

Занрайга аймагтай Ворошиловэй нэрэмжэтэ колхоз болон пралевинин түүрүүлэгшэ нүхэр Аяндаувай ханамжаар 1947 оной июниин 25-наа Улаан-Үдэ городто кулинарна цех нэбэ.

ЭДЕЭНЭЙ ҮНЭ ХЯМДАРУУЛАГДАБА

Эдээ хоолой зүйлүүдэй үнэ энгэй хямдархатай хамта Бурмонкоопгорт болон Улаан-Үдэ городтохи столовнигууд

ШЭНЭ НУРГУУЛИНУУД

1947-48 оной хуралсалай жэлдэ Агын райондо МТС-эй дэргэдэ, мүн Могайтн районой «Серп и Молот» гэжэ

АХЫН АЙМЦЭРТЭ

Ахын аймагтай центр Орлигтэ электростанци баригдажа эхилбэ. Орлигой нууриндахи эмхи-зургаануудта ба айлуудай гэрнүүдээр электростанци баригдажа байна.

ТҮРЭЛГЫН ГЭР

Улаан-Үдэ Пригородно районодо эхирүүнүүдэй түрэлгын гэр нэгдэхээр бэлдэгдэжэ

ЭНЭ НОМУУД БА СБОРНИГУУДЫН

Буржингийн ба Бурмонкопсоюзной магазинуудта худалдагдажа байна.

Д. ДУГАРОВ

Одрн гэжэ колхоздо оройдоол 2-3 хэлхэ «Б-М үнэн» ба «Б-М Правда» газетүүдэ захигданан байна.

Б. ШОЕНОВ

Эдэ багшанар колхознигууды үнэ энгэй хургалтай хамта, тэдэний «Дайнай» нүүрэй үедэ худөө ажаныхэ хөвөн дэбихүүлэхэ хэмжээндэ тухай ВКП(б)-гэй ЦК-гэй Пленумэй тогтоолтой найнаар танилсуула.

А. НИКОЛАЕВА

Энэ бүтүүгээр үбшэжэ, Агын дунда хургуулида бэлгэдэжэ.

Ж. БАЛДАНЖАВОН

Мүнөө 6 пунктнууд хүдэлмэрлэхэ эхилбэ.

Б. МУНГОНОВ

мэр-бетонно конструкциин талаар хүдэлмэрлэе эрхилсэдэжэ байна юм. Мүн зарим учестогуудтан кирпичэс хуулгалгын хүдэлмэри эхилэ.

Ж. БАЛДАНЖАВОН

табадахы класс нэгдэбэ. Тус класста 23 хургад хуража байна.

Ж. БАЛДАНЖАВОН

Ахын аймагтархин анха түүрүүшингэ электростанцитай болохон.

Д. ЦЫРЕНОВ

Надмитова саашадаа 3000 боолто хүртээр боохо улга аббад, тэрэнэ бэлүүлэхэ байна.

С. ТАРАСКИН

сэлүүд физкультурин һайн дурайн обществонуудта ху-багадан үгтэхэ байна.

Д. ДОНДОНОВ

дөө ажазын продуктууды худалдажа хоморгож байгаа һаа, мүнөө һуулай үдэрүүдтэ колхознигууд хуөө ажазын продуктууды элбэгээр асаржа байна.

